

ЎМИР САНОАТИ МУАММОЛАРИНИНГ МУҲОКАМАСИ

13 август кунин СССР Министрлар Кенгашининг Раиси Н. И. Рижков СССР Кўмир саноати министрлигининг мамлакатимиз кўмир қазиб олувчи минтақаларининг кўчилиги билан келган ишлаб чиқариш бирлашмалари комбинатлари, заводлари ҳамда институтларининг раҳбарлари билан учрашди.

Ўзгача чиққан кишилар тармоқ тақдирдан ташвишга ташвишланганларининг айдиллиги билан низо қилдилар. Улар иқтисодий демократияга, бозор муносабатларига ўттиш мамлакатимиз энергетикасининг асосларидан бири — кўмир саноатининг ахиллигининг буямаслиги кераклигини таъкидладилар. Кўмир қазиб олишнинг ўзига хослиги туфайли у деярли бутун дунёда давлат томонидан қўллаб-қувватланади, илмий-техникавий, ишлаб чиқариш ва иқтисодий масалаларини ҳал этиш эса тармоқдаги корхоналарнинг бир қисмидаги куч-ғайратларига, уларни тегишли минтақалар ва умуман халқ ҳўжалиги манфаатлари билан боғлиқ ҳолда иқтисодий мустакиллигини оқилона ўйлаштиришга кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади.

Ўзир иқтисодий алоқаларини «натураллаштириш» рўй бераётганлиги муносабати билан катта ташвиш билдирилди, бу кўмир корхоналарининг оғир аҳолига солиб қўймоқда.

Фикрлашуа чоғида тармоқнинг иқтисодий жиҳатдан жадал ривожлантириш, давлатнинг кўмирга бўлган эҳтиёжини қондириш, моддий-техника таъминоти билан боғлиқ муаммоларга катта эътибор берилди. Ёқилги-энергетика комплекси, шу жумладан давлат маъмуриятининг фойдаланувчи кўмир саноати бирлигини сақлаш бозор иқтисодиётига ўтилаётган широтнда шахтёрлар меҳнат жамоаларининг манфаатларига мос келиши ва у мамлакат иқтисодий-иқтисодий ривожланишининг эҳтиёжлари билан мувофиқлаштириш бўлиши таъкидланди.

Н. И. Рижков учрашуа охирида халқ ҳўжалигининг асосий тармоқи сифатида кўмир саноатини ривожлантириш билан боғлиқ барча масалаларга диққат билан муносабатда бўлиш ҳамда меҳнат жамоаларида танглик келтириб чиқараётган тўпланиб қолган иқтисодий муаммоларни собиққадамли билан бартараф этиш зарурлигини таъкидлади.

(ТАСС).

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, ХИНДИСТОНЛИК ДўСТЛАР

Хиндистон жумҳурияти тармоқларининг барча босқичларида Давлат Иттифоқи ўзининг аниқ-равшан ҳаракатлари билан унинг ишончли дўсти бўлиб келганини, ҳозир ҳам, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолганини таъкидлади. Хиндистон мушуклигининг 43 йиллиги ва СССР билан ана шу дўст мамлакат ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланганлигининг 19 йиллигига бағишланган Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилишда шу ҳақда гапирилди.

Йиғилишда Совет—Хиндистон муносабатлари регионда тинчликни мушуклаштирадиган қўмқашаётган, иқтисодий тўзғун турлича бўлган давлатлар билан яхши қўшилиш ва ҳамкорликнинг ёрқин намунаси эканлиги таъкидланди. Ўзбекистон билан Хиндистон ўртасида иқтисодий ва соғлиқни сақлашда, халқ маорифи ва маданиятдаги муваффақиятлар ривожланишнинг иқтисодий муносабатлар бунинг асоси бўлади.

Тантанали йиғилишда Хиндистон жумҳуриятининг Тошкентдаги Бош консули Ашок Кумар Мукеши ва Ўзбекистон ССР Тошкент шилар министри С. О. Азимов нутқ сўзладилар.

Хиндистон мушуклигини кунин шарафига Тошкентда, Бухоро ва Самарқанда китоб-расси кўргазмалари очилди, меҳнат жамоаларида Хиндистон билан ҳў томонлама алоқаларини қўллаб-қувватловчи йиғилишлар бўлиб ўтди, Хиндистон мушуклиги концертилари намойиш этилди.

(ЎзТАГ).

«ПРОГРЕСС М—4» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

«Мир» илмий-таъдиқот кимликсининг бундан бунгги кимлик режаларида мувофиқ 1990 йил 15 август кунин Москва вақти билан соат 08 дан 01 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Прогресс М—4» автомоти юк кемаси учирилди.

Кемани учиршадан мақсад учувчи бошқармада «Мир» комплексида сарф бўладиган материаллар ва турли юкларни етказишдан иборат.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда, автомоти юк кемасининг системалари нормал ишламоқда.

Олий таълим: ўзгаришлар даври

сида бажарилади. Чет эл олий мактабларининг яна бир афзаллиги шундаки, талабаларини жазаолаш ёки олий мактабда ўзлаштириш олмаганини учун ҳайдаш тартиби ҳам кескин фарқ қилади. АҚШ ва Италияда ўқиш жараёни давомидида

лумотли физик тайёрланади. Унга «Физик—Ўқитувчи» малакаси берилади. Бу босқичда кадрларни тайёрлаш учун сарфланган харажатлар давлат бюджетини ҳисобидан амалга оширилади. Бундай широтда ҳозирги вақтда 5 йил давомидида тайёрла-

нади. Улар илмий кенгаши таъкидлаган режа асосида иш олиб боради. Махсус курслар тинглайди. Курс ва диплом ишларини ўз мушуклигининг бўйича бажариш, харажатлар корхона томонидан тўланади. Мутахассис битирганидан кейин

мий харакатида эга бўлади. Бу кадрлар Файлал академиясининг институтлари, тармоқ институтлари ва етакчи илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларида, совет-чет эл қўшма корхоналарида ишлаш учун юборилишлари мумкин. 1-босқичда — 80—70

мактабларининг талабаларини қабул қилиш тартибидан бошлаб мутахассисларни таъкидлашга бўлган босқичдаги барча масалаларни ўзи ҳал қилишнинг таъминлаш талаб қилинади. Шу йил май ойида Москвада етакчи олий ўқув юрлари ректорларининг кенгаши юқорида баён қилинган масалаларни ҳал қилишнинг кечиктириб бўлмастлиги ва олий мактаб Президентлик иқтисодига ўтказишга муҳтож эканлиги ҳай қилинди. СССР Президентини М. С. Горбачев бу тақлифин қабул қилди ва тегишли Фармон эълон қилди. Бу Фармонга мувофиқ, СССР халқ таълими Давлат комитети СССР Ўзирлар Кенгаши олти ёш ичида мактабни тўздан таъкидлаштиришнинг асосий принциплари бўйича фикр ва мулоҳазаларини бериш лозим эди. Фармон қабул қилинганда ҳам уч ой вақт ўтди, лекин ҳозирча СССР Халқ таълими Давлат комитети бу соҳада бирон бир таъдирин амалга оширган йўқ.

Жумҳуриятимиз ҳукумати, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий мактаб муаммоларини ҳал қилиш, ун бозор иқтисодиёти широтларига мослаштириш учун тегишли таъдирларин амалга оширади, деб умид қиламиз.

М. ЖУРАҚУЛОВ,
Самарқанд давлат дорилфунуни ректори, профессор.

О. ҚУВОНДИҚОВ,
магистрат кафедраси муdiri, доцент.

САМАРАЛИ БОСҚИЧЛАР

дек, Фарбада дорилфунунларга жуда кўп талабалар юборилмоқда.

Ривожланган мамлакатларда олий ўқув юрлари кўп погонали бўлиб, улар замон талаби бўйича очилади ва эҳтиёжлар етарли даражада қондирилган таътилади. Уларда турт йил дорилфунунлар ва коллежлар мавжуд. Олий мактабларда кўп босқичли системада кадрлар тайёрлаш кенг авж олган. 3—4 йил муддатда бакалаврлар тайёрланади, 1—3 йиллик муддатда аспирантлар тайёрланади. Натижада шу уч босқичда ўқишга кетган вақт 8 йилни ташкил қилади. Бизда ҳам ўртача шунча вақт кетади. Лекин у ерда шу 8 йил ичида 3—4 та диплом мутахассис тайёрланади. Битта олий ўқув юрти ёки факультет кўп босқичли система асосида бир неча мутахассислик бўйича ўқиш тўла равишда конкурас

60—70 фоизгача, Франция, ГФР ва Англияда 50 фоизгача, Японияда эса 40 фоизгача талаба ўқув юрларидан ҳайдалади.

Чет эл олий мактаблари енисий ва иқтисодий жиҳатдан мушуклиқлар. Яъни ўқув режасидан тортиб талабаларини қабул қилишга бўлган барча масалаларни олий ўқув юртининг ўзи ҳал қилади.

Бу ўринда маълумот тариқасида айтиш мумкин, мамлакатимиздаги олий ўқув юрлари орасида биринчи босқичдан конкурас асосида танлаб олинади. Бу ерда мутахассислар тайёрлаш корхоналар билан широтнома асосида амалга оширилади. Бу босқични тутатганларга асосий дипломага қўшимча равишда «инженер-физик» ёки «инженер-физик-электроник» каби мутахассисликлар бўйича диплом берилади. Бунда талабалар махсус кафедраларга бўли-

наётган мутахассислар 3-3,5 йил давомидида тайёрланади. Бунга иқтисодий фанларни, олий математика ва махсус курсларни маълум даражада қисқартириш ҳисобига эришилади. Бу босқичда кенг қўлмада билмига эга бўлган физиклар тайёрланади. Бундай мутахассислар олий ва ўрта махсус ўқув юрларида ишлайдилар. Бу босқичда талабалар махсус кафедраларга бўли-

Иккинчи босқич 1-1,5 йил давом этирилиб, бу босқичда мутахассислар биринчи босқичдан конкурас асосида танлаб олинади. Бу ерда мутахассислар тайёрлаш корхоналар билан широтнома асосида амалга оширилади. Бу босқични тутатганларга асосий дипломага қўшимча равишда «инженер-физик» ёки «инженер-физик-электроник» каби мутахассисликлар бўйича диплом берилади. Бунда талабалар махсус кафедраларга бўли-

шу корхонага ишга юборилади.

Учинчи босқичда (2—3 йил) асосан илмий-таъдиқотчилар тайёрланади. Қабул ҳам конкурас асосида амалга оширилади. Мутахассис тайёрлашга сарфланган харажатлар эса тегишли корхона томонидан тўланади ва мутахассис «инженер-таъдиқотчи» деган малакага эга бўлади. Бу даврда талабаларни ўқитиш корхона талаби бўйича факультет илмий кенгаши таъкидлаган ўқув плани асосида амалга оширилади. Талабалар ишлаб чиқариш практикани, курс ва диплом ишларини халқаро ва етакчи илмий марказларда бажариш мумкин. Махсус курслардан лекция ўқиш учун тегишли илмий марказлар ва чет эллардан етакчи мутахассисларнинг широтнома асосида жалб қилиш мумкин. Важарилган диплом ишлари ил-

сўм, II—босқичда—80—90 сўм, III—босқичда—100—120 сўм миқдориди белгила-ниши мумкин.

Битта институт ёки факультет базисида турли хил бўғиндаги ва халқ ҳўжалигининг турли соҳалари бўйича ишлайдиган кадрлар тайёрлаш мумкин.

Шу нарсани ҳам таъкидлаш керакки, мутахассис кадрлар тайёрлашнинг кўп босқичли системасига ўтишда талабалар ҳам, ўқитувчилар ҳам широтнома асосида ишлайди. Олий ўқув юрларида ўқитувчилар сони талабалар сонига қараб юқорида белгиланмастан, балки бу масалани олий мактабнинг ўзи мушукли ҳал қилади. Ҳозирги вақтда мавжуд бўлган 11—12 талабага бир ўқитувчи ажратишдан иборат эски услубдан бутунлай воз кечиш, дорилфунунларга ва институтларга мутахассислар тайёрлашга тўла мушуклилик бериш, олий

Олий Совет комитетларида

„АЖДАҲ“ЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Экология ва табиат ресурсларидан оқилона фойдаланиш комитети Навоий минтақасида вужудга келган вазиятни муҳокама қилди

...Бу шаҳарнинг қурила бошлагани эсимда. Саҳронинг ўртасида кўп қаватли баланд иморатлар қад қўтарди ва қақир тиканак билан тўла қўмлардан тўша-тўғри ҳозиргина сув селиб қийилган тош йўлларга қаддам ташлаш мумкин эди. Энг чиройли сарой олдида эса худди афсонадан чиқиб келгандек Фарҳоннинг бронза ҳайкали ўрнатилди. Алишер Навоий ўз асарларида қуйлаган қаҳрамон харсанг тошлар орасида ўз теҳаси билан сувга йўл очди ва у улкан фаввора сингари отилиб чиқди. Худди шу ернинг ўзида «огиздан олов пурқаётган» бир жуфт аждаҳо ҳам қад қўтарди. Уларни саҳронинг заот этиш рамзи сифатида маҳаллий пўлат қўювчилар тайёрладилар.

Ҳозирги кунда ана шу аждаҳоларнинг қўлинигиз билан силасангиз, қафларингиз қоп-қора бўлади. Бу авто-мобилларнинг тутунидани ёки қўшни электр станциясининг нафас олишидани, билиш қийин...

Парламент комитетининг Навоий шаҳридаги экология вазиятига бағишланган мажлисида кимдир ўша электр станциясини, химия заводларини, цемент заводи ва ҳатто қачонларидир ана шу чўян маҳдурларни асаган қўювчи устохонасини «аждаҳо»лар деб атади.

Парламент комитети таъинлаган экспертиза бир йил мобайнида Навоий шаҳри ва қўшни қишлоқ районлари ҳавосига ўн минглаб тонна зарарли чиқитлар чиқариб юборилаётганлигини аниқлади. Бу ерда яшаётган ҳар бир киши ҳисобига беш юз килограмм тутун, цемент чанги, мотордан чиққан газлар, химиявий бирикмалар тўғри келади... Чунки, комитет мажлиси арафасида — одатдаги ёз кунларидан бирида ўтказилган ўлчовлар амманак, азот қўш оксиди, чанг, олтингургут ангидриди йўл қўйилиши мумкин бўлган даражадан кўп марта юқори эканлигини кўрсатди.

Сув, тупроқ, ўтлар, ҳуллас одамлар атрофидида заҳарли нарсаларни анализ қилиш ҳам ана шундай ачинарли натижалар берди. Бинобарин, минтақа аҳолисининг барча даражалардаги Советларга — ҳатто Олий Советга қилган мушоақатлари мутлақо ҳаққонийдир. Бундай ҳолат билан келишиб бўлмайди?

Бугунги кунда оммалашиб кетган йўл қўйиш мумкин бўлган энг юқори даража деган ачинарли терминнинг мазмунини пухта ўйлаб кўринг — унда шундай марра белгилангани, бу маррадан мутлақо ошмиш мумкин эмас. Қишлоқ ҳўжалигида заҳарли химикатларни қўллаш керакми ёки керак эмасми — бу ҳақда баҳс юритиш мумкин. Лекин бир нарсга шубҳасиз: кимда ким, ҳатто яхши ният билан заҳарли модда тайёрлар экан, унинг зиммасига алоҳида масъулият юкланади. Бундай оқаваларнинг қудуқларга оқиб борадиган ер ости сувларига оқизишга йўл қўйиб бўлмайди. Ваҳолонки, заводдаги чиқиндилар тўпланидан жойлар шундай қурилганки,

улар оқаваларни тўхта-тўхта қолмайди: уларнинг атрофидида тўсиқлар қўймоқ, филтрланадиган тупроққа, махсус ёнкансиз қурилган. Ер ости сувларини химикатлардан пухта сақлаш мумкин бўлган таъсирчан чораларни эса бу ерда ё оққа сурмашги, ё жуда пала-партиш бажаришга.

Турли чиқитлардан қутулишнинг бошқа йўли — чиқитиз технологияларини жорий этишга, бугунги чиқиндиларни «тинч маҳсулотга айлантиришга ҳам бепарво билан қарашмоқда. Бироқ бу ишлаб чиқариш маданиятининг бундан кейинги даврадир, унга етиб бориш учун ҳали кўп иш қилиш керак...

Ўн йиллар мобайнида бизга: «Биринчи навбатда — план», шундан кейингина ўй-жой, бошлар ботмаси, касалхона, клуб, тоза хаво... деб ўргатиб келишди. Шаҳарларни фақат саноат корхоналари тўғрисида барпо этишмаслигини, шу билан бирга бу ерда янги маданият ўчоғи порлаши, одамлар шинамлик ва ҳозирги маърифатнинг бошқа нэматларига эга бўлишлари учун ҳам барпо этилишини наҳотки ана шу кишилар — инженерлар ва ишчилар «унутишган», бўлишса?

Ваҳолонки, Навоий шаҳри қурилиши худди ана шундай бошланди: заводлар билан биргаликда ҳатто пойтахтнинг ҳам ҳаваси келадиган уй-жой кварталлари, маданият саройи, спорт комплекси қад қўтара бошлади. Агар айбдорни қидирадиган бўлсан, катта идоралардан ҳам, маҳаллий маъмуриятдан ҳам нима учун индустриал объектлар маданият ва маншай объектларга нисбатан жадалроқ суръатлар билан қурилганини, нима учун эртан шаҳарни тутун боса бошлаганини сўраш керак.

Шуни ҳам таъкидлаш керакки, кўпгина корхоналарда кўлни ювуштириб ўтиришмапти. Аввал энг ифлос «аждаҳо» ҳисобланган цемент заводи турт йил ичида хавога чангин чиқариб юборишнинг икки баравар қисқартиришга муваффақ бўлди — қўшма филтрларни ўрнатиш сабабли шундай натижага эришиш мумкин бўлди. «Навоизот» эса чиқиндилар чиқариб юбориш ҳажмининг уч баравар камайтирди. Демак, бу ерда умидли тамойилларни кўриш мумкин. Тамойилларнинг тесроқ амалий ишларга айланиши бу бошқа гап.

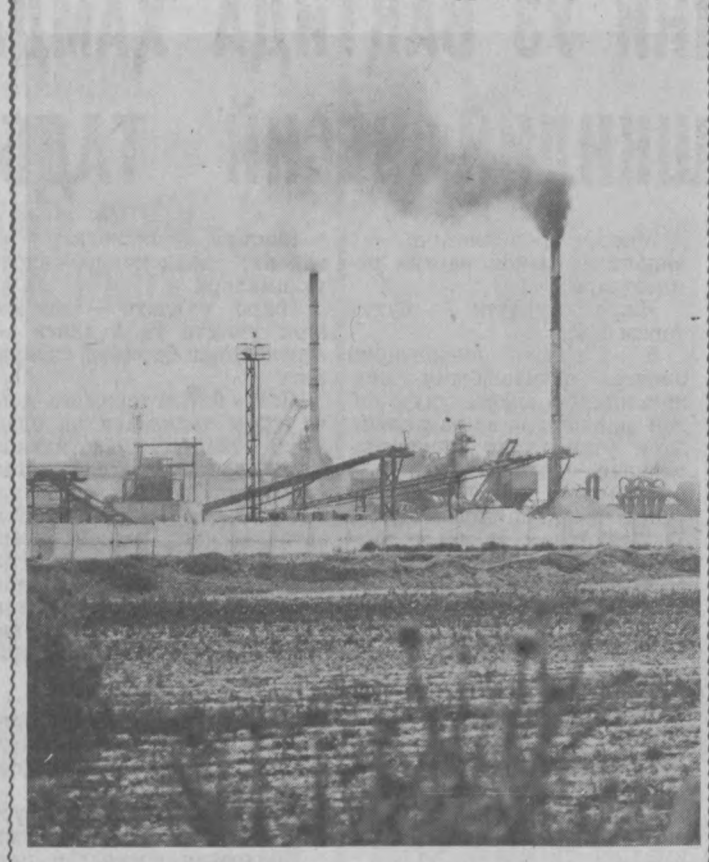
Масалан, чиқиндилар чиқариб юбориш умумий ҳажмининг бир муна қисқартирган ўша ГРЭСнинг ўн ўтган йили блоклари совутиш учун олтинган ярим миллиард кунин метрда завед сувни тозаласдан Зарафшонга оқизиш юборди. Айни пайтда ишқорли оқаваларни тутиб қоладиган қурилмалар ишаламатни, дарёга ўнлаб тонна нефть маҳсулотлари оқизилмоқда. «Плани ҳар қандай йўл билан бажарамиз» деган мақбул қондан ҳамма ҳам воз кечди деб бўлмайди. Ле-

Самарқанд экологик фонди ҳозир 200 минг сўмдан ортиқроқ. Саноат корхоналари, ташиқотлар атроф-муҳитини ифлослантиргани учун айна шунча миқдорда жарима тўлашган. Шаҳар ижроия комитети қўшмада экология бўлими алоҳида сўт очган.

Аммо давлат ташиқотларининг экологик кураши ҳали етарлича «ўқинилиш» касб этмаган. Шаҳардаги саноат чиқиндилари, автомобиль газлари, ёсиз ҳароратда инсон организмни учун ўта хатарлидир. Бундан ташқари қўчаларда қовлаб ташланган хандақлар, уларнинг атрофига қўйилган ахлатлар ҳам экологик аҳволнинг ёмонлашу-нига олиб келмоқда.

Суратлар: 1. Табиатни муҳофаза қилиш вилает комитети мутахассислари А. Бакиров ва С. Мишелдизе таъдиқот устида. 2. Самарқанд қурилиш материаллари ва конструкциялари комитетидида бу «аждаҳо»лар шаҳар қўчалари сари «юрш» қилмоқда. Р. ҒАҒУРОВ олган суратлар (ЎзТАГ).

кин баъзан бу шир учун бошқа кимдир гоат қиммат ҳақ тўлашга ўқиб келмоқда. Масалан, «Навоизот» ўз тозалаш ишшоотларида қўшма маблагини тежаб қўлади: улар капитал ремонтини ишлатмоқда. Бу эскириб қолган қурилмага тобора катта юк тушмоқда — у ҳозирнинг ўзида лойиҳа қўвватидан деярли 40 фоиз оқиб кетди. Худо кўрсатмасин, агар ишшоотлар ишдан чиқса нима бўлади? Унинг иккинчи навбати эса энди қурилади... Шу ўринда қишлоқ ва яй-

Заҳарли химикатларни сақлаш учун ишончли омборлар ҳам йўқ. Далалар ва боғларни ўғитлаш, уруғларга ишлов бериш, ўсимликларнинг зараркундаларига қарши курашга мўлжалланган қанчадан-қанча химиявий моддалар арготехника харажатларга қарамай, тупроққа солинимоқда, ўйламай-нотмай соғиб юборилмоқда.

Табиатнинг тозаланиш қадрлидиган, бу нарсга ўзларига боғлиқ бўлган барча кишилар жипслашишлари, куч ва маблагини бириштиришлари ҳам керак. Саноат корхоналари қўшни қишлоқларнинг аҳолисида сув қувурлари ва канализациялар олиб келишда, омборхоналар ва гўнгхоналар қуришда ёрдам беришлари мумкинлиги тўғрисида ҳам фойдали фикрлар айтилди. Шаҳар атрофидидаги районларнинг аҳолиси билан мазкур корхоналар ўз даврасида-соғломлаштириш муассасаларида жойларни баъзан қўришлари ҳам мумкин.

Чунки заводлар одамларнинг кўпроқ касаллиққа чалиниш қисқартиришга асосан оналар ва болаларнинг дардга йўли қишларига сабаб бўлмоқда. Агар вазият чўчур текшириш ўрганиладиган бўлса, кейинги вақтларда заводлар, дардан чиқаётган тутун, оқавалар, чанг-тўзон тўғрисида одамлар тобора кўпроқ дардга чалинимоқда.

Парламент комитети Бу-хоро вилает ва Навоий шаҳар Советларига қаттиқ талаб қўйди. Улар кўп ишларини қилишди ва қилишмоқда, лекин маҳаллий ҳокимият идораларига берилган ҳўқуқларни улар тўла тўлуғини етганларига йўқ. Халқ ишонч билдирган ҳокимият эса, энг аввало халқнинг фаровонлигини ўйлаш, шу ҳақда ғамхўрлик қилиши керак.

Советлар экология тартибин қасддан бузаётганлардан қаттиқ талаб қилиш билан бирга, мазкур минтақадаги табиий муҳитни тўздан соғломлаштириш дастурини тузиш ва уни бажариш ишлари боз бўлишлари лозим. Чунки, маҳаллий Совет ветларга Давлат табиатни муҳофаза қилиш комитети мутахассислари билан биргаликда мазкур регионнинг табиатдан ҳўжалик мақсадларига қўшимча фойдаланиш мумкин ёки мумкин эмаслигини ҳал қилиш ҳўқуқи берилган.

Бу ерда янги корхоналар қуришни хоҳлаётганлар аниқгина — шаҳар ўзининг жўшқин ривожланганлиги, хилма-хил саноат корхоналари билан машхўр... мабодо янги завод қуриладиган бўлса, нуфус вазиятини, минтақа аҳолисининг аниқ-равшан манфаатларини, унинг ободончилиги ва маданиятини назарда тутиш зарур.

Ҳозир ишлаб турган корхоналарнинг тақдирини ҳал этиш кераклиги ҳам аққол қўришиб турибди. Ўз-ўзидан равшанки, уларни ҳуд ким «бузи» ташламоқчи эмас, бунини хоҳламайди ҳам — энергия манбалари, бинокорлик материаллари, минерал ўғитлар, синтетика етказиб беришчилар, наҳотки халқ мулки ҳисобланмаса? Маҳсулотларнинг хилма-хиллиги эса бутунлай бошқа гап. Бу ерда катта имкониятлар мавжуд — фан билан, тижорат соҳасининг билим-донлари, ишлаб чиқаришда-

ги омилкор кишилар билан бир ёқадан бош чиқарилса, қўзланган мақсадга эришишнинг ўғитлаш, уруғларга ишлов бериш, ўсимликларнинг зараркундаларига қарши курашга мўлжалланган қанчадан-қанча химиявий моддалар арготехника харажатларга қарамай, тупроққа солинимоқда, ўйламай-нотмай соғиб юборилмоқда.

Табиатнинг тозаланиш қадрлидиган, бу нарсга ўзларига боғлиқ бўлган барча кишилар жипслашишлари, куч ва маблагини бириштиришлари ҳам керак. Саноат корхоналари қўшни қишлоқларнинг аҳолисида сув қувурлари ва канализациялар олиб келишда, омборхоналар ва гўнгхоналар қуришда ёрдам беришлари мумкинлиги тўғрисида ҳам фойдали фикрлар айтилди. Шаҳар атрофидидаги районларнинг аҳолиси билан мазкур корхоналар ўз даврасида-соғломлаштириш муассасаларида жойларни баъзан қўришлари ҳам мумкин.

Чунки заводлар одамларнинг кўпроқ касаллиққа чалиниш қисқартиришга асосан оналар ва болаларнинг дардга йўли қишларига сабаб бўлмоқда. Агар вазият чўчур текшириш ўрганиладиган бўлса, кейинги вақтларда заводлар, дардан чиқаётган тутун, оқавалар, чанг-тўзон тўғрисида одамлар тобора кўпроқ дардга чалинимоқда.

Парламент комитети Бу-хоро вилает ва Навоий шаҳар Советларига қаттиқ талаб қўйди. Улар кўп ишларини қилишди ва қилишмоқда, лекин маҳаллий ҳокимият идораларига берилган ҳўқуқларни улар тўла тўлуғини етганларига йўқ. Халқ ишонч билдирган ҳокимият эса, энг аввало халқнинг фаровонлигини ўйлаш, шу ҳақда ғамхўрлик қилиши керак.

Советлар экология тартибин қасддан бузаётганлардан қаттиқ талаб қилиш билан бирга, мазкур минтақадаги табиий муҳитни тўздан соғломлаштириш дастурини тузиш ва уни бажариш ишлари боз бўлишлари лозим. Чунки, маҳаллий Совет ветларга Давлат табиатни муҳофаза қилиш комитети мутахассислари билан биргаликда мазкур регионнинг табиатдан ҳўжалик мақсадларига қўшимча фойдаланиш мумкин ёки мумкин эмаслигини ҳал қилиш ҳўқуқи берилган.

14 август кунин Москвада ССР Иттифоқи ишчи гурҳуи билан ўтказилган мажлисда ушарувида Козогистон ССР мушор вакиллари иттифокдош жумҳуриятлар мушуклиги, уларнинг иштиёрий ҳамкорлиги ва ўзaro ёрдами асосида ССР Иттифоқини янгилаш тарафдори эканликларини айтидилар. СССР Федерация кенгаши билан Президентлик кенгашининг қарорига биноан август ойининг бошидан Катта Кремль саройининг Грановит палатасида давра сўхбатлари ўтказилмоқда. ССР Иттифоқи ва иттифокдош жумҳуриятларнинг вакиллари ўзaro келишувга мувофиқ алоҳида-алоҳида мажлисларида янги Иттифок широтномаси доирасида ҳозирги широтга жаавоб беришчи Иттифок муносабатлари концепциясини ишлаб чиқишмоқда.

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ИТТИФОҚИ УЧУН

— Халқларимиз янги широтномани ишлаб чиқишда жумҳуриятлар мушуклигини тўғрисидаги декларациялар ҳамда қонунларга,

• Ҳосил—90: ҳар бир дақиқа ганимат

«Пахтакорларга зарур маданий-маиший шароит яратилсин, уларга ўз вақтида ва юқори даражада тиббий ҳамда савдо хизмати кўрсатилсин, пахта теримида ишлаётганлар юқори унум билан меҳнат қилишлари учун уларни маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириш чоралари кенг қўлланилсин».

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Жиззах ва Сирдарё вилоятлари партия, Совет ва ҳўжалик идораларининг пахта ҳўсилини ўз вақтида ҳамда сифатли йиғиштириб олишга доир ташкилий-сиёсий тадбирлари тўғрисида»ги қароридан).

МАТОНАТ

Муваффақиятнинг ўзи келмайди. Хоразм шароитида унга эришиш янада оғир. Бир ёқдан Оролнинг чанг-тузлари воҳага ёпиради. Иккинчи томондан Амударёнинг шўр ва захарли суви ерларни қақшатади. Заминнинг ўзи уларсиз ҳам хаста: унумдорлик пасайиб кетган, дориларга тўйинган, шўр босган.

— Ҳар бир жараён катта ҳаракат, меҳнатни таълоо элади, — дейди Янгирчи ноҳиясидаги Аваз Ўтар номи жамоа ҳўжалиги раиси Аҳмадхон Оллоберганов. — Уларнинг ҳаммаси пирвардида пахта таннарига бориб тақалади. Харид нархи ҳамма жойда бир хил. Минтақа деган жиҳатда келганда ҳам қўшни вилоятларга қараганда бизга камроқ ҳақ тўлашади.

Раис билан далаларни айланимиз. Ўғзалар ривож, ҳўсил тўлашиш кўнглидадек. Чеканкага киришди. Бунга осонликча эриш-илмаётганини қўларига қадонча айланган, жазирма тафтидан қўлари қўрайдиган кетган онахонларни кўради. Ўғзаларнинг сўғориб олай, дўз тўли бўлиб минжа қўқатган онахонлар билан сўхбатлаганда тўхсан. Эртдан кетганда трактор рулини қўймаган ҳайдовчиларнинг чарчоқдан қизариб кетган қўларига боқганда тушунасан.

Ҳўжаликнинг ҳамма тар-моқларида ишларини бо-шиши, ташкил этилиши ях-ши. Буни ҳазораслиқ мусо-бақадос ҳаммасилари ҳам мамнунилик билан таъкид-лашди. Шу кун уларга ўт-ган йилги ютуқлари учун Вутунитфок мусобақаси-нинг голиблик байроғини ви-лоят яқриона комитети ра-исининг ўринбосари Б. Ра-жабов топширди.

Негадир шундай қувончли кунда пахлавон келбатли раиснинг юзларида мамну-лик эмас, хорғинлик, қўзла-рида дардли бир ўйчанлик зоҳир эди. Аҳмадхон Олло-бергановни яқин дўстлари-дан бири қўлаётганда ҳам дардини юрагига сийдириш-ди.

— Эҳ қани, ҳўзир Шавкат бўлганда эди... Шавкат Бобононов шу ҳў-жаликнинг раиси эди. Утган йилги уни 37 ёшида юрак хас-талиги ораминдан юлиб кет-ди. Доимо ёниб юрадиган, одамлар таъбишдаги тиниб-тинчимайдиган, эзгу ишлар-га ундайдиган кишидан, саф-дошдан жўдо бўлиш оғир. Яна бир армонли жиҳати шуки, қўнларни тузларга улаб қилинган меҳнатлар эдингиза бўй кўрсата бош-лаган эди. Планинг катта-лигига қарамай пахта май-долларини қисқартириб, 62 гектарлик бос яратишди. Ҳў-зир у ҳўсига кирди. Чор-вачилик зарари соҳадан да-роматли тармоққа айланди. Одамларнинг турмуш ша-ронтини яхшилашга раҳмўр-

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ.

Пахтакор райондаги Уль-нов номи совхозининг На-жим Юсупов бошлиқ звено-си бу йил пахтадан мўл ҳў-сил етиштиришга аҳд қил-ган. Атамақлар 61 гектар майдонининг ҳар гектаридан режадаги 17,3 центнер ўрни-га 22 центнердан дўрдама йиғиштириб олишни кўзлаш-моқда.

Суратда: Нажим Юсупов мусобақадор звено бошлиғи Асрор Қасосов билан.

У. ҚўШВОҚОВ олган сурат.

ШОДА-ШОДА КЎСАКЛАР

Кун пешиндан оққан. Уфқ билан туташ җайқаллардаги ғўзалар бўйдоқ, белга ура-ди. Яшил барглар орасида шода-шода кўсақлар кўзга чалинади.

— Бу ерлар Ҳайитмурод Бозоров бошлиқ бригадига қарашли, — дейди совхоз директори Мамуржон Дўс-оров. — 480 гектар ерда деҳ-қончил қилинапти. Ўзлу-варларнинг ҳаммаси қўшни Сурхондарё вилоятдан кў-чиб келган. Ишнинг кўзини биладиган деҳқонлар, Ғўза-лария қаранг, ҳўсилинг чў-ғи дили яшнатади.

Директор бир тундаги кў-сақларни санади. Кўсақлар сони 15 донга етибди. Де-мак, кўзда яратилган кир-монга замин яратилган. Бригада етакчилигини айтишча, Ҳўлиқул Турдиев, Тўштемур Эсонов, Салим Бобонов, Зейдулла Ғўзоров сингари моҳир меҳнатчи-ларнинг аjoyиб меҳнати са-мараси бўй. Улар ғўзани ол-тинчи ишловдан чиқаришди. Миришкор сувчилар рай-рати ҳам тахсинга сазовор: Қўдарат Ҳасанов, Ҳасан Хў-доёрбеков, Панжи Раҳмон-қўлов, Абдусаттор Ҳўса-нов каби обхўаёт таратувчи-лар ўсминлики учинчи бор сўғормоқдалар.

Сифатли парваришланаёт-ган ғўзалар кунда бир йа-наб, текис ривожланмоқда. Бригада аъзолари ғўзани қисқа вақтда агрегатлар ёр-дамида чеканка қилиб бўл-дилар.

Қўриқ Нишон районидаги Ойдинобод массивида жой-лашган «ВЛКСМ XVIII съезди» совхози чўқуварла-ри бу йил 2200 гектар ер-дан 4 минг тонна пахта олиш учун курашмоқдалар. Ғўза парваришида 56 механизма-тор, 196 сувчи жойбозлик кўрсатишмоқда. Бу ишлар, аynиқса, совхознинг Ҳайит-мурод Бозоров, Ўроз Мамат-қўлов, Давлат Умиров, Па-нжи Раҳмонқўлов, Мамадали Сафаров, Эсоитдир Шой-мардоновлар бошлиқ бригада-ларда намунали ташкил этилмоқда. Мазкур коллек-тивлар ҳар гектар ердан 30-35 центнердан ҳўсил етиш-тиришни мўлжаллашмоқда. Ойдинободлик пахтакор-ларнинг сўзи билан иш бир. Улар ваъдага вафо қилиш учун бутун куч ва имкония-ларини ишга солмоқдалар.

Ўзбекистон ҳўкумати фармойиши билан 1989 йил 26 де-кабрда Вазирлар Кенгаши ҳўзурдаги жумҳурият Атамашу-нослик қўмитасининг наватдаги йиғилишида энг долзарб ижтимоий-сиёсий ва соғлиқни сақлашга оид бўлган атамалар муҳокама қилиб чиқилди. Узоқ давом этган муҳокама ва му-нозаралардан сўнг маълум бир тўхтамга келинди. Муҳокама натижалари Атамашунослик «Ахборот»ларида яқин кунларда чоп этилди.

Атамашунос аъзолари ўзла-рига юкланган вазифаларни адо этиб, матбуотда берил-ган, радио ва телекўрсату-ларда қўлланган атамаларни тўпладилар. Тиббиёт секция-си соғлиқни сақлашда қўл-ланиладиган энг долзарб ата-маларни тўплаб, ўз секция-сида муҳокама қилиб чиқди. Тўпланган атамалар қўмита бюросида муҳокама қилиниб, яна тўлиқ фикр олиш учун 22 ташкилотга (Ўзбекистон ёзувчилар уюшмасига, газе-та ва журнал таҳририятла-рига, ижтимоий-сиёсий фан-лар секцияларига, партия та-рихи институтига, ЎзТАГ, радио эшиттириш ва теле-кўрсатув қўмитасига) жўна-тилди. Бу ташкилотларнинг деярли ҳаммасидан жавоб келган, фикрлар умумлашти-рилиб (албатта, ҳар бир та-шкilotнинг фикрини ҳисобга олган ҳолда) алоҳида жад-вал (таблица) тузилди. Ҳў-кумат томонидан тасдиқлан-ган атама қўмитаси аъзола-рига (улар 48 киши) олдин-дан юборилди. Қўмита иши-нинг самарали ўтишида жум-ҳурият газет ва журналла-рида ташкил этилган «Ата-ма бурча»лари ва мақола ҳамда таклиф катта роль ўй-нади.

Қўмита йиғилишида маз-кур атамалардан ташқари, 15 та вазирлик, қўмита ва идо-ралардан келган шу идора-ларга тааллуқли атама ва номланмишлар ҳам муҳокама этилди.

Қўмита муҳокамасида кўп мунозаратга сабаб бўлган ата-малар — булар идора лав-ҳалари, пешлаҳаларига ва расмий ҳужжатларига оид бўлган атамалардир.

Умуман, атамалар асосан синонимлари, турдош сўз-лари билан берилиши маъ-қул кўрилди. Чунки ҳўзир-ги кунда, ошқоралик ва халқ-чилик даврида бошқача йўл тутиб ҳам бўлмайди. 20-30-йилларда ўзбек тили сўз бойлиги янги фан ва техни-ка тушунчаларини ифодало-вичи атамалар билан бойиш даврида ҳам шу йўл тутил-ган. Ўн йиллар давомида халқ амалда бу атамалар-нинг бирини танлаб олди.

Шуни ҳисобга олиш кераки-ки, вазирлик, қўмиталар, идора ва муассасаларнинг пешлаҳалари, лавҳалари, муҳр ва штампларида, рас-мий иш қоғозларида атама-лар бир хил бўлиши керак. Аммо оммавий илмий иш, мақола ва тўпламларда бу атамаларнинг синонимлари, турдош атамаларнинг синонимлари, турдош атамалар-нинг ҳам услуб талаби билан ишлатиш мумкин: микро-скоп — заррабин, микроскоп; композитор — бастакор, композитор; газета — газе-та, рўнома; журнал — журнал, жаридат; капитал — сармоа, капитал; мебель — ёғоч жи-ғос, мебель; масштаб — миёёс, кўлам; редакция — таҳририят, редакция; союз — уюшма, иттифок; педа-гогика институти — дорил-муаллимин, педагогика ин-ституту. Аммо ҳамма ҳолат-да ҳам биринчи сўз атама саналиб, илмий асарларда, дарслик ва қўлланмаларда, атама лугатларида, сту-дентларга дарс берганда қўлланди.

Маълумки, ҳўзирги кунга келиб, илмий-техника ата-маларининг 80-90 фоизи рус байналмилал сўзлардан иборат бўлиб қолди. Ҳатто иж-тимоий-сиёсий атамаларнинг таркибиде рус-байналмилал сўзлар 20 фоизни ташкил этади (вахолонки, 1923 йи-ли бундай атамалар фақат 0,9 фоизгина эди). Техника, тибб, қишлоқ ҳўжалиги, иқ-тисод институтларида ҳўзир-гача ўзбек тилида дарс олиб борилаётган, дарслик ва қўлланмалар, илмий асарлар-нинг жуда камлиги, идора-ларда расмий ҳўжатлар-нинг ўзбек тилида бўлмасли-ги, мажлис ва йиғинларнинг, ўзаро муомаланинг давлат тилида бўлмаслигининг асо-сий, сабаби ўзбек тили ата-маларининг ишланмаганили-ги ва ҳўзирги замон адабий тил услуби муаммоларининг бу соҳада амалий тавсиялар-нинг бўлмаслигида деб ту-шуномқ керак.

Илм ва фanning гуруллуб ўсиши туфайли деярли ҳар йили, ҳар ойда юзлаб, минг-лаб янги механизмлар, де-таллар, асбоб-ускуналар яра-тилмоқда, янги моддалар, янги фойдали қазилмалар то-

биети факультетининг ўқув планига кўра, 1- ва 2-курс талабалари ўқитувчилари-нинг раҳбарлигида шева ва лажҳаларни ўрганишлар-ни, ўзига хос сўзларни ёзиб олишлари зарур. Бу ишлар учун улар синов ба-ҳоларини оладилар. Афсус-ки, бу муҳим ва жуда зарур ишга дорилфунунларимиз ва педагогика институтлари-мизда ҳўзиргача аҳамият бе-рилмайди. Ҳўзирча ҳаваскор-лар 1989 йилдан бошлаб ўз-лари яшаб турган жойнинг лажҳасига хос бўлган сўз-ларни журналга юбориб ту-рибдилар.

Мен бу фикрни шунинг учун айтишманки, ҳўзирги замон атамаларига мақбул ном белгилаш учун ноўрин ва тушунарсиз рус-байнал-милал атамаларга ўзбекча

— ўт, қотил — ўлутчи в. б. «Девону лугатити турк» аса-рида ҳўзирги антилопа — сўқоқ, сюзане — кўрим, па-роль — им, пойдевор — ул, нечесаний хлопок — бис-тик в. б.

Бундай қимматли лугат-ларга яна мисол қилиб За-махшарийнинг лугатини, На-войи асарларига тузилган лу-гатларни, Бехбўйи («Ки-тоб — ул-атфол») асарини, Ё. Будагов, В. Радлов лу-гатларини кўрсатиш мум-кин.

Шунингдек, ҳўзирги за-мон ўзбек ва бошқа туркий тилларнинг таржима, атама ва изоҳли лугатларини ўр-ганиш ҳам атамаларни тан-лашда, атамашуносликда катта фойда келтириш мум-кин.

• Тил ҳақидаги Қонун — амалда

МУАММОЛАР ВА ЕЧИМЛАР

Қўзир кўп ўринда атама муқобилларини араб ва то-жик тилларидан ахтардилар. Бу ҳол қўлини яхши нати-жа бермоқда. Масалан: проб-лема — муаммо, альтерна-тив — муқобил, ашаратчик ба — ғўлба, весло — давв, икра — ўвдиринг, кампани-по окуто овец — тўл, тава — эрта тутилган ҳайвон, иймак — эрма тирган, кур-тин — уйилган қор, тайқи — ичи саёз идиш («Ёшлик»).

Яқинда шоир Э. Воҳидов «сўхот закон»ни «май қато-ғон» деб таржима этишни таклиф этди. Ёзувчи И. Ра-ҳим эса «иссиқ» ва «совуқ» нинг 5-6 хил нозик маъно турларини санаб ўтди ва ҳар қайсисига берилган ўз-бекча атамани келтирди («Тошкент оқишми», 27. 03. 90). Атамаларни топишда, тузиш ва ясада тарихий асарлар (айниқса, ҳуқуқшу-носликка оид илмий асар ва рисолалар, машҳур лугат-шуносларнинг асарлари кат-та мабба бўлади. Бундан 920 йил олдин ёзилган (1300 бетдан иборат), ўз ичига 8000 га яқин сўзни олган «Девону луготити турк» асарида фор-сий, арабий сўзлар — ет-мишгага ҳам етмайди. Шу даврда ёзилган 13500 мис-радан иборат, «Кўтадуғ би-лиг» фалсафий-ахлоқий аса-рида қўлланган 8000 дан ор-тиқ сўздан турк (ўзбек) тилига сиғган форсий, ара-бий сўзлар 90 тадан ошмай-ди. «Кўтадуғ билич» аса-рида бутун буржлар, колдуз-лар, кўп дорилар, ҳайвон-ларнинг номлари туркча (ўзбекча) келтирилган. Шу-нингдек, арабча, форсча сўз-лар берилди; котиб — бит-тич, чорвадор — игдиши, мерган — отим, таом — опа-ғу, ҳазина — ағи, лашкар — су, черик, деҳқон — та-риччи, табиб — эмчи, ақл

қўзир кўп ўринда атама муқобилларини араб ва то-жик тилларидан ахтардилар. Бу ҳол қўлини яхши нати-жа бермоқда. Масалан: проб-лема — муаммо, альтерна-тив — муқобил, ашаратчик ба — ғўлба, весло — давв, икра — ўвдиринг, кампани-по окуто овец — тўл, тава — эрта тутилган ҳайвон, иймак — эрма тирган, кур-тин — уйилган қор, тайқи — ичи саёз идиш («Ёшлик»).

Албатта, атама тузишда, топишда энг катта мабба она тили бўлади: вақант — бўш, витрина — кўргазма, гармонизация — уйғунлаш-тириш, декада — ўнқилик, заявка — буюртма, посылка — жўнатма ва бошқалар. Аммо бу йўл билан сўнғий сўз ясаб ҳоллари ҳам уч-райди: чайворд — бошқо-тирма («Т. О», 20. 01. 90). Обратный словарь — чаппа лугат, аллақачон истеъмол-дан чиқиб кетган учма поезд (самолёт), ўт арава (поезд), шайтон арава (велосипед) в. б.

Шунингдек, ўзбек тилида ўзлашган сўз туриб, уни арабча ёки форс-тожикча сўз билан алмаштиришга ҳўжат бормикан (альбом — мурақ-қа, транспорт — нақл, ас-пирант — илжма, офицер — зобит, стипендия — мин-тиха в. б.) Ёки «СССР Ички ишлар вазирлиги Олий му-ҳандис ёнгини ўчиршиш — техника мактаби Тошкент куллитетининг бошлиғи Б. Э. Қўсимов партия анжумани... тўғрисидаги таассуротлари билан ўртоқлашди». («Т. О», 3. 07. 90).

Жумҳурият атамашунос-лик қўмитасининг тузилгани-га 8 ой бўлган бўлса ҳам атамалар соҳасидаги ишлар яхши борапти, деб бўлмайди.

АТАМАЛАР БУРЧАГИ

Ҳўзирги кунга келиб энг долзарб маъмурий-бошқариш ва ижтимоий-сиёсий атама-

лар қуйидаги шаклларда тасдиқланди ва шундай шаклларда қўллаш тавсия-

этилди. Бу атамалардан баъ-зиларини мисол келтирамиз:

Администратор — маъмур	Инструкция — йўриқнома
Директор — ҳакамлик	Канцелярия — девон
Акт — далолатнома	[Завкацеларией] — девон-бег]
Авто — муаллиф	Коллегия — ҳайъат
Автономия — мухторият, ав-тономия	Кооператив — ширкат
Бытовое обслуживание — маънавий хизмат	Контроль — назорат
Баланс — мутаноисблик, му-возанат	Композитор — бастакор
Внешнеторговое объедине-ние — хоржий савдо бир-лашмаси	Коллектив — жамоа
Верховный суд — Олий суд	Комитет — қўмита, комитет
Группа — гуруҳ	Мехотраслевой — тармоқ-ларро
Главное управление — бош бошқарма	Машбюро — машина ёзу-хонаси
Гимн — мадҳия, гимн	Министерство — вазирлик
Гражданин — гражданин	Министр — вазир
Фискал — давлат нишони, герб	Начальник — бошлиқ
Доклад — маъруза	Отдел — бўлим
Договор — шартнома	Общество — жамият
Заведующий — мудири	Отзыв — раъй
Заместитель — ўринбосар	Объединение — бирлашма
Зарубежные страны — хо-рийки малалатлар	Область — вилоят, область
Информация — ахборот	Помощник — ёрдамчи
Индекс — қўрсаткич	Представительство — зако-латхона
	План — режа, план
	Программа — дастур
	Платформа — иш дастури, дастур

Постановление — баённома	Процент — фоиз
Положение — Низом	Резолюция — қарор
Редактор — муҳаррир	Редколлегия — таҳрир ҳай-ати
Республика — жумҳурият, республика	Район — ноҳия, район
Секретарь — котиб	Секретариат — котибият
Союз — Иттифок, уюшма	Справка — маълумотнома
Совет — совет, кенгаш, шў-ро	Социализм — социализм
Социализм — социализм	Социалистик — социалистик, ижтимоий
Телевидение — телекўрсатув	Территориальное объедине-ние — ҳудудий бирлашма
Текст — матн	Управление — бошқарма
Управление — бошқарма	Управление делами — иш-лар бошқармаси
Уполномоченный — вакил	Юстиция — адлия

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«ЭЛ ЁДИДАН ЎЧМАСИН»

Газетамизнинг шу йил 25 март сониде юқоридеги сар-лава остида мақола чоп эти-либ, Афғонистонда қаҳрамон-ларча ҳалок бўлган ва ўлим-дан сўнг «Қизил Юлдаз» орде-ни билан мукофотланган бр-дир Раҳимовнинг қабири қаров-сиз ҳолда нураб ётгани та-кид қилинган эди. Редакция мазкур мақола юзасидан халқ депутатлари НАМАНГАН ОБ-

ласть СОВЕТИ ИЖРОИЯ КО-МИТЕТИДАН расмий жавоб олди. Кўйида шу жавобни эътиборингизга ҳавола этамиз:

Мақолада кўтарилган ма-салалар обхирокромо томонидан атрофчила ўрганиб чи-қилиб, Норин районидеги Ус-мон Юсупов номи қишлоқ Советининг кенгайтирилган

Қўмита Тил ва адабиёт институтининг икки киши хонасини ағаллаб турибди. Атамашунос ҳаммаси бўлиб котиб билан беш киши аж-ратилган. Техник восита-ларга ҳали эга эмас. Фан-нинг 18 соҳаси бўйича тузил-ган бўлим ва секциялар жа-моатчилик асосида ишлайди. Лугатларни, ҳеч бўлма-са, атама лугатларини чоп этишни режалаштириш ата-машунос ижтимоий берила-ман. Шунинг учун ҳам лу-гатларини тузиш ва чоп этишни қатъий бир режа асосида олиб бориш, уларни назорат қилиш имконияти бўлмапти. Бундан ташқари, атамашунослик муаммолари ва лугатларини тузиш ка-федр ва илмий-тадиқот институтларининг илмий ре-жаларига киритилиши зар-рурлиги тўғрисидаги қарор ҳам бажарилмапти. Албат-та, ҳар соҳа олимлари ата-ма лугатлари билан ҳам шу-гулланадилар. Яхши атама лугатлари тузадилар. Аммо бу ҳайри иш институтнинг асосий режаларидан кейин бўш вақтларда, ҳаваскорлик билан бажарилади. Натижада атама лугатлари тузишдаги эски аҳвол давом этапти: Муаллифлар ўзларича атама лугати тузадилар. Нашри-лар билан келишиб, шартно-ма тузиб, лугатларини чоп эттирадилар. Шу йўл билан 1990 йилнинг ўзида ЎзСЭ нашриёти «Ёш кимёгар эн-циклопедик лугати», «Ёш физик энциклопедияси», «Ўз-бек тилида иш юритиш» (охирда 200 дан ортиқ ата-ма лугати бор), «Меҳнат» нашриёти чорвачилик ва пах-тачилик бўйича, «Ўзбекис-тон» нашриёти — автомо-биль транспорти бўйича лу-гатларни, ҳатто Самарқанд кооператив институти ҳўжа-лик фаолияти бўйича русча-ўзбекча китобини шу йил-нинг ўзида тершига ва бо-синга руҳсат этиб, чоп эт-дилар. Ваҳолонки, ҳўкумат фармойишига асосан, ҳар бир лугат жумҳурият атама-қўмитининг фан секциялари муҳокамасидан ўтши ва қў-мита йиғилишида тасдиқла-ниб, атамашунос шарт билан нашр этилиши гарф эди. Қў-мита йиғилишида ана шун-дай тартиб билан учта лу-гат (бинокорлик, доривор ўсминликлар, металлшўнос-лик ва машинасозлик соҳалари бўйича) муҳокама этилиб, нашрга тавсия этилди. Агар иш шу зайлда кетса, лугат-ларни чоп этишни режалаш-тиришда ҳам, атамаларни тартибга солишда ҳам, маъ-лум тартиб ва қонда билан турли лугатлар ва қўллан-малар тузишда, ўзбек ти-лида дарслик ва илмий асар-лар яратишда ҳам қатъий бир тартиб ўрнатиб бўлмай-ди. Бунинг учун Ўзбекистон ССР Фанлар академияси-дан, Халқ таълими, Олий ва ўр-та махсус таълим вазирли-дан ҳўкуматнинг фармойи-ши бажаришни талаб қилиш, лугатлар чоп этишни тартиб-га солиш, жумҳурият атама-қўм ходимларининг сонини қўлайитириш, уларга тегишли шароит яратиш бериш, энг муҳими, атамашунослик бў-йича тузилган ҳар бир бў-лим ва секцияга ҳеч бўлма-са, биттадан ходим ажратиш керак. Бу ходим илмий ко-тиб сифатида секция ёки бў-лим ишини ташкил қилади. Ўз соҳаси бўйича лугат ту-зади. Тузилаётган лугатлар-нинг ўз вақтида ва сифатли таёйрлашини кузатиб бо-ради. Нашриётлардан келган лугатларни ва ташкилотлар юборган атама ва номлани-ларни ўз вақтида муҳокама-сини уюштириди. Атама қў-митаси тасдиқлаган ва та-всия этган атамаларнинг тў-ғри ишлатилишини назорат қилади. Шундай қилиш ке-ракки, атамашунос қўшда ҳў-жалик ҳўсибда ишловчи таржимонлар гуруҳи ва то-понимка ҳамда ономатика комиссияси бўлисин.

Атамашунос ходимлари ҳў-зирги пайтда атамашунослик муаммолари устида, илмий иш олиб бориш, турлича қўлланаётган атамаларни йи-ғини, атама лугатлари тузиш ва шундай лугат тузувчилар-га ёрдам бериш, нашриётлар ва айрим муаллифлар томо-нидан юборилган атама лу-гатларини ҳамда турли маъ-мурий-бошқарув идоралар-нинг атамалари ва номла-нишларини тегишли фан секцияларида муҳокама қи-лишга тайёрлаш иши билан шуғулланмоқдалар.

Ҳўкумат Атамашунос-лик раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси муҳбир-аъзоси.

Атамашунос ходимлари ҳў-зирги пайтда атамашунослик муаммолари устида, илмий иш олиб бориш, турлича қўлланаётган атамаларни йи-ғини, атама лугатлари тузиш ва шундай лугат тузувчилар-га ёрдам бериш, нашриётлар ва айрим муаллифлар томо-нидан юборилган атама лу-гатларини ҳамда турли маъ-мурий-бошқарув идоралар-нинг атамалари ва номла-нишларини тегишли фан секцияларида муҳокама қи-лишга тайёрлаш иши билан шуғулланмоқдалар.

Ҳўкумат Атамашунос-лик раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси муҳбир-аъзоси.

Атамашунос ходимлари ҳў-зирги пайтда атамашунослик муаммолари устида, илмий иш олиб бориш, турлича қўлланаётган атамаларни йи-ғини, атама лугатлари тузиш ва шундай лугат тузувчилар-га ёрдам бериш, нашриётлар ва айрим муаллифлар томо-нидан юборилган атама лу-гатларини ҳамда турли маъ-мурий-бошқарув идоралар-нинг атамалари ва номла-нишларини тегишли фан секцияларида муҳокама қи-лишга тайёрлаш иши билан шуғулланмоқдалар.

Ҳўкумат Атамашунос-лик раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси муҳбир-аъзоси.

Ҳўкумат Атамашунос-лик раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси муҳбир-аъзоси.

А. ҚОҲЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мух-бири

М. ҚАРОМОВ

Риштон кулолчилигининг тарихи биринчи минг йиллик ибтидога бориб тақалади. Бу ерда тайёрланган идишлар етти иккида шухрат топди. Одамлар қўзғанин назарида иссиқда ҳам сувни салқин сақлаш-ю, лаганга сузилган ошнинг узоқ муддат илқ туршигининг ўзигагина эмас, балки бу идишларнинг бетакорор гўзаллигига ҳам ошувтади.

Дарҳақиқат, бу буюмларда бирорта ортықча детал ишлатилмаган. Улардаги бўёқлар худди қадимда қилинганидек,

РИШТОН КУЛОЛЛАРИ

тоғ ўсимликлари қайнатмасидан олинадилар. Бу эса узоқ муддат ўчмайди, қолаверса, аниқ ва тинч туради.

Назаримизда Риштон кулолчилигининг сирини фақат шулардагина эмас. Қўлол қўза ёки бошқа буюм жасатганда лойга ўз юрагининг бир бўлагини ҳам қўшиб қорийди. Идишлардаги мовий, кўк, қизил ва напармон рангларга ҳам унинг дил парчалари қўшилган.

Риштон бадий кулолчилик буюмлари заводи усталари бу-

гунги кунда ўз ишларида миллий анъаналарга алоҳида эътибор бермоқдалар. Заовда ҳар йили 100 турдан ортиқ 5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариламоқда.

Суратларда: 1. Республикада хизмат кўрсатган маданият ходими Ҳакимжон Сатторов. 2. Қўлда тайёрланган кулолчилик буюмлари.

Р. ШАГАЕВ олган суратлар (ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича
буш лавозимларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

профессор: сиёсий тарих ва сиёсий иқтисод; (иқтисод фанлари доктори);

доцентлар: сиёсий тарих ва сиёсий иқтисод, фалсафа ва социализм назарияси (Ўзбек тилида дарс берадиган фалсафа фанлари номзоди), лотин тили, физика ва математика, ноорганик ва физиколоид кимё (2), фармацевтик кимё, фармакогнозия, провизорлар малакасини ошириш факультетининг (ПМОФ) фармацевтик кимё билан фармакогнозия курси (2);

катта ўқитувчилар: рус (2) ва немис тили, жисмоний тарбия ва соғломлаштириш (2), ноорганик ва физиколоид кимё, органик кимё, биологик кимё, ботаника, фармакогнозия, токсикологик кимё (фармацевтика фанлари номзоди), дори турлари технологияси, фармация иштини ташкил этиш ва унинг иқтисоди (2), фармацевтик кимё (ПМОФ), фармация иштини ташкил этиш ва унинг иқтисоди (ПМОФ), дори турлари технологияси ва фармакология (ПМОФ) (2);

Ўқитувчилар ва ассистентлар: фалсафа ва социализм назарияси (Ўзбек тилида олиб борилади), рус тили, жисмоний тарбия ва соғломлаштириш (11), фармакология, фармакотерапия ва биринчи тиббий ёрдам қўрсатиш.

Конкурс мuddати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Қўйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700015, Тошкент шаҳри, Космонавтлар шохқўчаси, 45-й.

Еш дастурчиларнинг халқаро мактаби
БОТУМИ КУРОРТ БАЗАСИДА

сентябрь ойининг дастлабки кунларида
ЮНЕСКО ҳомийлигида

ЕШ ДАСТУРЧИЛАРНИНГ 5-ХАЛҚАРО МАКТАБИ
ЎТҚАЗИЛАДИ

Унда АҚШ, Англия, Испания, Италия, Грузия ва Ўзбекистон болалари қатнашадилар.

Ўзбекистон ССР еш дастурчиларининг ҳомийси «Сервекко Совет» — Швейцар қўшма корхонасидир.

13 дан 16 ёшгача бўлган ўғил ва қиз болалар конкурс асосида қатнашадилар.

Конкурсда дастурлашнинг алгоритм услубида битилган барча оргинал дастурлари қабул қилинади.

Ишлар дастури муфассал ёритилиш ва тўла шарҳларга эга бўлиши лозим. Ишларни «Сервекко» қўшма корхона манзилига 1990 йил 20 августгача юборилиши керак.

Манзиллох: 700043, Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги шохқўчаси, 8-й. В. А. Нагорныйга мурожаат қилинсин: Телефонлар: 45-25-42, 45-16-68.

ЕС7920.04 ДИСПЛЕЙЛИ ЛОКАЛ КОМПЛЕКСИ

АХБОРОТ ПОРТЛАШИДАН САҚЛАБ

ҚОЛАДИ

ЕС7920.04 дисплейли локал комплекс:

(ГУУ) ЕС7922.04 гуруҳий бошқарув қурilmаси орқали (ЕС ЭХМ) электрон ҳисоблаш машиналарининг ягона системасига.

ЕС7927.04, ЕС7927.04М типидagi 23 тагача дисплейлари ва ТС7180, Консул-2112, Д180 типидagi чоп этиш қурilmаларини улаштин таъминлайдиган қўшувчли система бўлиб, у маълумотнома-ахборот хизматлари, маълумотларни йиғиш системаларидаги ахборотни тезкорлик билан машинага солиб-чиқариш, тахрир қилиш, тайёрлашни ташкил қилиш ҳамда ЕС ЭХМ тармоғидаги операторлик пултиларни сифатда фойдаланиш учун мулк-ланган;

комплекснинг асосий жамламаси қўйидагилардан иборат:

гуруҳий бошқарув қурilmаси, 2 та чоп этиш қурilmаси, 8 та дисплей, 2 та модем (ЕС7920.11 ва ЕС7920.14 комплекслари учун), 2 та чоп этиш механизми (ЕС7920.04 ва ЕС7920.14 учун);

ЕС7920.04 комплексининг ҳорийий тенг қийматли турдоши — IBM 3274 41Д(3278-2) 3287-2 таркибидagi IBM 3270 дисплейли системасидир.

Маълумотлар олиш учун қўйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 220413. Брест шаҳри, Московская кўчаси, 202-й.

Телефонлар: 26-294, 22-103.

Брест ҳисоблаш техникаси воситалари ишлаб чиқариш-бизнеси.

Латвия реклама агентлиги.

КОРХОНАЛАР,

ТАШКИЛОТЛАР,

СТУДИЯЛАРНИНГ

РАҲВАРЛАРИ

ДИҚҚАТГА!

«Ўзбекистон дизайни фонди» жумҳурият иқтисодий тажриба-ишлаб чиқариш бир-лашмаси

1 октябрдан

ТУГАТИЛАДИ.

Давролар 15 сентябргача қўйидаги манзилда қабул қилинади:

700027, Тошкент шаҳри, Ўқ-чи кўчаси 123-й.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Катта цирк томошалари.

2 бўлимдан иборат ранг-баранг дастур. Цирк санъатининг ҳам-на жанрлари намойиш қилина-ди. Масхарабозларнинг қиш-қишлари (Ҳар кун 19.30 да бош-ланади. Шанба кун — 16.00 да, яншанбада — 12.15, 18.00 да. Дам олиш кун — душан-ба).

Муҳаррир

Р. РАҲМОНОВ.

Х. НОСИРОВ.

Мухаррир

Р. РАҲМОНОВ.

Х. НОСИРОВ.

Мухаррир

Р. РАҲМОНОВ.

Х. НОСИРОВ.

Мухаррир

Р. РАҲМОНОВ.

Х. НОСИРОВ.

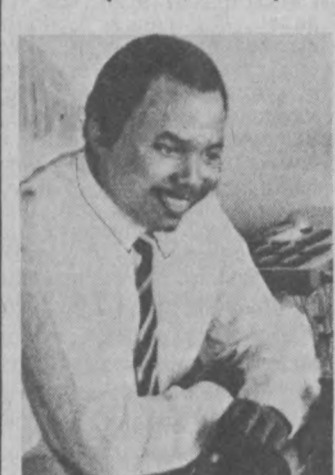
Мухаррир

Р. РАҲМОНОВ.

Редакция мехмони

МЕН ҚАЙТА ҚУРИШГА ИШОНАМАН

Совет Иттифоқида амалий иш билан ташриф буюрган Нигериядаги хусусий нашрлардан бири — «Нью Аутлок» ҳафта-номасининг бош редактори Яелва Абдуллахи редакциями-зда бўлди. Мухбиримиз К. ИХСИЕВ у билан мулоқотда бў-либ, бир неча саволларга жавоб беришни сўради.

ҳақида, унинг кўна, бетакорор тарихий обидалари ҳақида ёзиш нияти бор.

Бухорони кўриб, Макка ва Мадинага бориб ҳаж қилган кишидек сездим ўзимни. Усмон кўрғонини кўрганимдан бахтиёрман.

Бухоро, Самарқанд, Тошкентда оддий кишилар билан кўп учрашдим. Улар жамияти-ни ахшиллаш, янада фаровон яшаш учун ишонч билан меҳнат қилишаватганини кўрдим.

— Совет Иттифоқида юз бе-рейтан ўзгаришлар, қайта қу-риш ҳақида нима дея olasиз?

— Қайта қуриш фақат Со-вет Иттифоқидагина эмас, бал-ки бутун жаҳонда инсонларга кенг имконият яратиб беради. Сиз бошлаб берган қайта қу-риш дунёда катта ўзгаришлар-га йўл очляпти.

Айнан аша шу янги сўбат туфайли мамлакатлар ўртеси-да муқолифлик йўқолиб, ҳам-корлик кучаймоқда. Биргина Совет-Америка муносабат-лари тинч биважланганига кат-та омили биважланганини айтиб ўтишнинг ўзи kiffo.

Мен мамлакатингизда содир бўлаётган ўзгаришлар одам-ларга бахт-саодат келтиришига ишонаман. Лекин сизнинг юртингизда қайта қуришга ишонмайдиганлар борлиги аф-сусланади. Улар «олтин тоғ» ахтариб ўзга юртларга кетиб қолшляпти. Мен Америкада яшаганман. У ерга ёки бошқа мамлакатга борган одам жан-натдагидек ҳашйеради, деган-лар аниқлашди. Сиз журна-листлар уларга шуни тушуни-риб қўйишингизни истардим.

Сўхбат сўнгиде Яелва Абдул-лахи «Совет Ўзбекистони» рў-номаси муштарийлари учун дастхат ёзиб берди. Унда, жумладан, шундай дейилади:

«Мен амалий визит билан Ўзбекистонда олти кун бў-лдим. Ўзгал юртингиз менда жуда катта таассурот қолдир-ди. Айниқса, ота-боболарингиз яратган тарихий обидаларин-гиз билан, мусулмон бўлганин-гиз билан фарҳансизгиз ар-зийди. Ҳозир мамлакатингизда олиб борилаётган қайта қу-риш халққа бахт-саодат бери-шига ишонаман».

To The Remoed of Soviet Uzbekistan

My name is Abdullahi Yelwa. I am the Editor of New Outlook Newspapers in Nigeria.

I have been in Uzbekistan for almost 6 days on a working visit.

I have been impressed by your beautiful Republic and your rich cultural heritage.

You must be proud of your Islamic legacy and work hard to preserve your mosques and minarets.

You must also support Perestroika because it is in your own best interest.

Abdullahi Yelwa

— Жаноб бош редактори Нигерия оммавий ахборот воситалари ҳақида, шу жумла-дан, ўз газетангиз, унинг а-зифаси, йўналиши ҳақида маъ-лумот берсангиз.

— Мамлакатингизда газета нашр этиш ишлари колониал турмуш даврида вуҷудга кел-ган. Нигерия муштаккилини кўлга киритгач, газета-журнал нашр этиш анча кўпайди. Матбуотнинг ўзига хос жиҳати шундан иборатки, мамлакат-мизда чоп этиладиган газе-таларнинг 90 процентдан зиё-дори хусусий кишилар қўла-дир. Улар турли гуруҳлар, партиялар, оқимларнинг ман-фатини ҳимоя қилади.

Энди бевосита бизнинг ҳаф-таномага келсак, газетамиз машхур ёзувчи Артур Нван-ковнинг хусусий газетаси бўл-са-да, асосан кенг халқ омма-си озу-уимларини ifодо-лашга ҳаракат қилимоқда.

Меҳнатқашларнинг бахтли турмуш кеңириши йўлида жу-рналистиканинг турли жанрла-ридан имкони борица кенг фойдаланляпти. Ранг-баранг мавзуларда чуқур таҳлили, одамлар онига тез етиб бо-радиган, ўқимишли қилиб ёзил-ган материаллар бериб бора-миз. Эзгу иш йўлида ҳатто ҳукуматини тез-тез танқид ҳам қилаверамиз.

— Танқид учун иқтисодий ёки сиёсий жазо чоралари қўйилиши керак!

— Тўғриси айтганда, ҳар бир матбуот органи ўз материал-ига жавоб бериши керак. Шунинг учун биз бор ҳақиқатни очик-ошкора аёламиз. Холис, ҳалол ёзилган нарсга танқид қилин-ши мумкин, лекин унга асосли айб қўйиб бўлмайди. Бизнинг газетамга нисбатан ҳали кескин чоралар қўрилгани йўқ. Аммо олди-қондига учиб, ёлгон маълумот берган айрим мат-буот органлари ҳодимлари жазоланганини, редакциялар жерима тўлаганини тез-тез гу-воҳи бўламиз.

— Ўзбекистон, унинг одам-лари сизда қандай таассурот қолдирди?

— Мен Бухоро, Самарқанд, Тошкентда бўлдим. Ўзбек хал-қининг бой маданиятини, гўзал обидалари мени ҳайратга сол-ди. Айниқса, осор-атикаларни авайлаб эзаш, уларни таъмир-лаш ишларидан ҳурсанд бўл-дим. Таъмирловчилар билан сўхбатлашдим, суратга тушир-дим. Ўз юртинда Ўзбекистон

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-дориларни топ-иш ва мусодара қилиш юзасидан бутун бир тадбирлар мажму-ини амалга оширмоқдалар. Ма-салан, 4 август кунини Андижон шаҳри ички ишлар бўлими жи-ноий қидирув ҳодимлари ҳеч қерда ишламайдиган Н. исм-

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-дориларни топ-иш ва мусодара қилиш юзасидан бутун бир тадбирлар мажму-ини амалга оширмоқдалар. Ма-салан, 4 август кунини Андижон шаҳри ички ишлар бўлими жи-ноий қидирув ҳодимлари ҳеч қерда ишламайдиган Н. исм-

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-дориларни топ-иш ва мусодара қилиш юзасидан бутун бир тадбирлар мажму-ини амалга оширмоқдалар. Ма-салан, 4 август кунини Андижон шаҳри ички ишлар бўлими жи-ноий қидирув ҳодимлари ҳеч қерда ишламайдиган Н. исм-

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-дориларни топ-иш ва мусодара қилиш юзасидан бутун бир тадбирлар мажму-ини амалга оширмоқдалар. Ма-салан, 4 август кунини Андижон шаҳри ички ишлар бўлими жи-ноий қидирув ҳодимлари ҳеч қерда ишламайдиган Н. исм-

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-дориларни топ-иш ва мусодара қилиш юзасидан бутун бир тадбирлар мажму-ини амалга оширмоқдалар. Ма-салан, 4 август кунини Андижон шаҳри ички ишлар бўлими жи-ноий қидирув ҳодимлари ҳеч қерда ишламайдиган Н. исм-

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-дориларни топ-иш ва мусодара қилиш юзасидан бутун бир тадбирлар мажму-ини амалга оширмоқдалар. Ма-салан, 4 август кунини Андижон шаҳри ички ишлар бўлими жи-ноий қидирув ҳодимлари ҳеч қерда ишламайдиган Н. исм-

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-дориларни топ-иш ва мусодара қилиш юзасидан бутун бир тадбирлар мажму-ини амалга оширмоқдалар. Ма-салан, 4 август кунини Андижон шаҳри ички ишлар бўлими жи-ноий қидирув ҳодимлари ҳеч қерда ишламайдиган Н. исм-

нинг бошқарма бошлиғи ўрин-босари Владимир Борисович Банделет раҳбарлиги остида қилган саяёх-ҳаракатлари ту-файли қизим топида ва уни оиламизга қайтаришди».

Биз полковник В. Б. Банде-летдан ушбу хатини шарҳлаб беришни илтимос қилдик. Ҳа-қиқатан ҳам ўша кун ўйир-ланган Алисани қидириш би-лан шуғулланган эдим, деди у. Лекин бу ишда меннинг ҳис-сам жуда кам — чуқури ўша кунни ташвишли хабар билан обҳа турган Тошкент мили-циясининг бутун шахсий со-ставига ишга тушган эди, дедик. Ўзбекистон пойтахтининг бар-ча оператив ҳодимларига миннатдорчилик билдириш керак.

ЎЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛА-РИНИНГ ҲОДИМЛАРИ МАМЛА-КАТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНИ-НИ БАЖАРА БОРИБ, қурол-ярроғлар, ўқ-